

Krumningerne tværs over Skorfstenen var Midser i Pudsen, saaledes at man kunde stille et Fiskeben tværs igjennem denne og selve Skorfstenen.

Som et almindeligt Resultat af de anstillede Undersøgelser med Hensyn til Skorfstene kan anføres, at der er en forbausende Fremgang med Hensyn til de benyttede Materialiers Godhed, altsaa med Hensyn til, hvad Enhver, der bygger, selv kan have en Mening om; men ligesaa stor som Fremgangen er i denne Henseende, ligesaa stor er med enkelte Undtagelser, navnlig for de Egnes Bedkommende, hvor By-Haandværkere benyttes, Tilbagegangen med Hensyn til Arbeidets Udforelse. Denne Tilbagegang hidrører ingenlunde fra Sparommelighed hos Befolkningen; thi Folk maa betale den Landhaandværker, der gjør sine Sager daarligt, ligesaa meget som den, der gjør det godt; men den maa alene søges i, at under Manglen paa Tilsyn udføre med enkelte Undtagelser Landhaandværkerne deres Arbeide slettere og slettere. Det synes som Befolkningen ligefrem trænger til en Besskyttelse mod Haandværkerne; og da det jo vil være umuligt at tilveiebringe et Tilsyn som i Byerne, er der formentlig ingen anden Udvei end at give de almindelige Regler en mere detailleret Form, saa at det med nogenlunde Letthed kan lykkes for de grovere Manglers Bedkommende at mulktiere Haandværkerne i Henhold til Lovens § 19 og tvinge dem til paa egen Bekostning at gjøre Arbeidet om; herhen hører først og fremmest, at Skorfstene skulle opmures med fylbte Fuger og berappes.

Det er klart, at alle de her paapegede Manglers Farlighed væsentligt vil blive indskrænket, naar det gennemføres, at Tømmervært og Straatag holdes, som Loven byder, $8\frac{1}{2}$ Tomme fjernet fra Skorfstenens Inderside; den simpleste, billigste og for ikke sagkyndige Folk lettest forstaaelige Maade, hvorpaa dette kan gennemføres, vil altid blive at udkrave Skorfstenen til en Tykkelse af $8\frac{1}{2}$ Tomme gjennem Bjælkelag og brandfarligt Tag; og ved denne Murtykkelse, der kun kan tilveiebringes ved Opmurering i Forbandt, vil man opnaa, at Manglerne i og for sig indskrænkes, idet Antallet af ikke fylbte Fuger af sig selv vil blive ringere, hvortil kommer for Tagets Bedkommende, at Vandets og Frostens Indvirkning ikke saa let vil strække sig helt ind til Skorfstenens Inderside, og for Bjælkelagets Bedkommende, at Muses Farlighed indskrænkes, at Skorfstenen bedre uden at give sig i Fugerne kan overvinde Tømmerets Modstand, naar om Vinteren Frostens virke forffjelligt til at hæve Væremurene og Skorfstenen, hvis Fundamenter i Regelen ikke naa ned under Frostens Rækkevidde, og endelig at man uden Fare kan benytte Bjælkelaget til at give Skorfstenen den i høi Grad onskelige Afstøining.

Da der, som alt foran bemærket, ikke haves saadanne Erfaringer, at man statistisk kan godt

gjøre, at de snevre Skorfstene i det Hele ere farligere end de vide, har Direktionen ved de af den personligt anstillede Undersøgelser særligt lagt an paa at danne sig en personlig Overbevisning saavel om deres Udbredelse som om deres Mangler. Herefter synes det for Dernes Bedkommende, som om de, efter i nogen Tid at have udbredt sig stærkt, nu paa visse Steder ere især med at tage Tilliden og atter ere i Tilbagegang i de egentlige Landdistrikter, og det er ikke ganste ualmindeligt, at selv ny og af gode Materialier opførte snevre Skorfstene atter rives ned og erstattes med vide. I Jylland og især i de Egne, hvor der anvendes daarligere Materialier, synes de derimod vedblive end at være i stærk Udbredelse og fortrinnsvis i mindre Bygninger; som Grund dertil anføres i Almindelighed, at de tage mindre Plads op og i Reglen trække godt, eller snarere, fordi de vide Skorfstene trække mindre godt og give Røg; men der er ingen Tvivl om, at de snevre Skorfstenes Fortrin fremfor de vide Skorfstene med Hensyn til Træk og Røg i høi Grad overvurderes; thi ved de vide Skorfstene er det ikke saa meget Vidden, der forarsager Ulemperne, som at der, hvor disse findes, tillige som oftest findes aabne Aldsteder; anbringes der derimod lukkede Aldsteder, og sørges der for, at der under det Rør, hvor med disse sættes i Forbindelse med Skorfstenen, ikke findes et unødigt stort tomt Rum, synes Erfaringerne i Hertugdømmet Slesvig at godtgjøre, at Trækken er upaaklagelig, og at Røg godt kan undgaas. Fortrinnsvis maa imidlertid Grunden til deres tiltagende Udbredelse søges i, at Landmurerne tilraade dem paa Grund af det færre Antal Sten, de fordrer.

Med Hensyn til de ved dem fundne Mangler kan bemærkes, at de ikke blot i langt høiere Grad end de vide Skorfstene vise aabne Fuger i Tagrygningen, men at de derhos i stor Udstrækning ere opførte med Tilfidsættelse af de i Justitsministeriets Beskjendtgjørelse af 24de Januar 1862 givne Regler for snevre Skorfstenes Opførelse. Som oftest ere Piberne paa Huse med brandfarligt Tag — Straa og Spaan — kun $1\frac{1}{4}$ til $1\frac{1}{2}$ Alen istedetfor 2 Alen; de opføres ofte af raa Sten istedetfor af brændte Sten; de opmures meget hyppigt med Ler, hvad der ganste vist ikke er forbudt; men med dette Bindemiddel kunne de ikke have tilstrækkelig Modstandskraft mod Skorfstensild. Samme Skorfsten har hyppigt forffjellig Vidde, saasom 14 Tommer i den nedre Del og 9 Tommer i den øvre, saaledes at Rensning næsten er umulig; det er ikke heller ganste ualmindeligt at finde Skorfstene med en gennemgaaende Vidde af $12\frac{1}{2}$ à 13 Tommer. Uagtet det ikke er tilladt, findes der Rensdøre lige oppe under Straataget, og disse ere ofte af den aller-simpleste Beskaffenhed og helt gjenembrændte samt slutte ikke. Rensdøren forneden sidder hyppigt saa høit oppe, at Bunden af Skorfstenen til Sta-